

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 6P/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820202858
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820202858.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletých: 1/ I. H., nar. X.X.XXXX, 2/ P. H., nar. XX.X.XXXX, zastúpených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX/XX, U. a P. H., nar. XX.X.XXXX, bytom M. M. 5, U., t.č. ÚVV Ilava, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza, zverených do náhradnej osobnej starostlivosti I. T., nar. XX.X.XXXX, bytom M. M. 5, U., o nariadenie výchovného opatrenia a ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd dočasne o d n í m a mal. P. H., nar. XX.XX.XXXX z náhradnej osobnej starostlivosti I. T., nar. XX.X.XXXX a nariaďuje výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci - pobyt v zariadení v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu, Ul. Diaľničná 1, Senec najdlhšie na dobu 6 mesiacov.

II. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 6P/22/2020 - 41 zo dňa 13.10.2020

III. Súd n a r i a d ť u j e nad mal. I. H., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v zariadení v Reedukačnom centre, Zámok 1, Hlohovec.

IV. Otec maloletého dieťaťa P. H., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletého I. mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima počnúc právoplatnosťou rozhodnutia na účet Reedukačného centra, Zámok 1, Hlohovec, najneskôr do 20. dňa v mesiaci vopred.

V. Matka maloletého dieťaťa A. A., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého I. mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima počnúc právoplatnosťou rozhodnutia na účet Reedukačného centra, Zámok 1, Hlohovec, najneskôr do 20. dňa v mesiaci vopred.

VI. Týmto d o c h á d z a k zmene uznesenia tunajšieho súdu č.k. 11P/8/2016-119 zo dňa 6.10.2016 ohľadom mal. P. H.. V ostatných častiach zostáva uvedené uznesenie nezmenené.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza začal súd konanie o uloženie výchovného opatrenia maloletému P. H. v podobe zabezpečenia odbornej pomoci maloletému v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu v Senci v konaní 15P/23/2020.

2. Na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza začal súd konanie o uloženie výchovného opatrenia - dohľad maloletému I. H. v konaní 6P/22/2020.

3. Opatrením predsedu súdu Spr 4/20-29 zo dňa 2.9.2020 z dôvodu hospodárnosti konania budú predmetné veci spojené na spoločné konanie tak, že vec 15P/23/2020 sa spojí s vecou 6P/22/2020.

4. Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/22/2020-41 zo dňa 13.10.2020 súd neodkladným opatrením nariadil I. T., nar. XX.X.XXXX, bytom M. M. 5, U., aby odovzdala maloletého P. H., nar. XX.X.XXXX, do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória, Diaľničná 1, Senec, a to do právoplatného skončenia konania o uloženie výchovného opatrenia vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 6P/22/2020. Zároveň súd nariadil výkon tohto neodkladného opatrenia.

5. Matka maloletých detí, otec maloletých detí a náhradná matka sa k predmetnému konaniu písomne pred nariadením pojednávania nevyjadrili. Podľa § 13 ods. 1CMP do konania vstúpil Okresný prokurátor v Prievidzi.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletých detí, náhradnej matky maloletých detí, kolíznym opatrovníkom, zástupcom Okresnej prokuratúry Prievidza, oboznámením sa zo správami zo šetrenia kolízneho opatrovníka, pripojenými spismi tunajšieho súdu 4P/44/2019, 9P/26/2019, 13P/50/2016, na základe čoho zistil tento skutkový a právny stav:

7. Maloleté deti I. a P. pochádzajú z rozvedeného manželstva svojich rodičov. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k 13P/50/2016 zo dňa 7.4.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.5.2017, bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené a na čas po rozvode boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti I. T., tety mal. detí. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/26/2019-35 zo dňa 26.9.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.7.2019, bol nad výchovou mal. P. a mal. I. určený dohľad na jeden rok z dôvodu, že mal. deti prestali navštevovať školu, majú problémové správanie, nerešpektujú učiteľov i náhradnú matku. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/44/2019-119 zo dňa 27.2.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.4.2020, súd dočasne odňal mal. P. a jeho brata mal. I. z náhradnej osobnej starostlivosti I. T. a nariadil im výchovné opatrenie - pobyt v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu, Diaľničná 1, Senec do 30.6.2020.

9. Kolízny opatrovník vo svojej správe z 12.10.2020 uviedol, že mal. P. bol umiestnený v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu, Diaľničná 1, Senec (ďalej len „zariadenie“) od 30.4.2020 do 30.6.2020, kde sa podrobil výchovnému opatreniu - zabezpečeniu odbornej diagnostiky. Po ukončení odbornej diagnostiky pracovníci zariadenia oznámili, že z dôvodu mimoriadnej situácie COVID 19 nebol mal. P. ani raz mimo zariadenia. V poslednom období sa u neho prejavilo negatívne správanie, t.j. drzé správanie k rovesníkom aj k dospelým. Má problém so zvládaním záťažovej situácie. Preto zariadenie odporučilo pokračovať v jeho pobyte u nich.

10. Kolízny opatrovník na žiadosť súdu vykonal šetrenie v domácnosti náhradnej matky a matky maloletých. V správe z tohto šetrenia uviedol, že náhradná matka poukazovala na to, že otec mal. P. sa mal začiatkom mesiaca október 2020 vrátiť z výkonu trestu odňatia slobody. S otcom maloletého sa pritom dohodli, že hneď po návrate si mal. P. a jeho súrodencov (ktorých má náhradná matka zverených do náhradnej osobnej starostlivosti) zoberie k sebe a bude im zabezpečovať starostlivosť. Potom, čo otec zostal vo výkone väzby, sa situácia v rodine dramaticky zmenila. Náhradná matka začala poukazovať na to, že má s mal. P. výrazné výchovné problémy, nerešpektuje ju, absolútne jej na rozdiel od jeho súrodencov nepomáha, je drzý. Domov sa chodí iba najesť a potom príde neskoro späť domov o 23.00 hod. až 03.00 hod. Do školy chodí nepravidelne, vymýšľa si, že ho bolí brucho, nechce vstávať s odôvodnením, že jemu sa do školy nechce. Pod jeho vplyvom prestávajú náhradnú matku rešpektovať aj jeho súrodenci. Náhradná matka uviedla, že situáciu s mal. P. prestala zvládať, keď sa s ňou a jej manželom začal púšťať aj do bitky. Svedkami takýchto situácií sú aj jej deti, na ktoré to má negatívny dopad. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že počas posledného pohovoru dňa 9.10.2020 náhradná matka verbalizovala, že bude žiadať, aby boli všetky deti (mal. P., mal. I., mal. C. a mal. D.) umiestnené v zariadení. A mal. P. čím skôr, pretože už je psychicky na samom dne. Kolízny opatrovník konštatoval, že náhradná osobná starostlivosť zo strany náhradnej matky plnila svoj účel, zabezpečovala ohľadom starostlivosti všetko potrebné. Výchovne však mal. P. nezvláda.

11. Kolízny opatrovník vykonal dňa 9.10.2020 pohovor s mal. P. v školskom prostredí. Pred pohovorom triedny učiteľ oznámil, že mal. P. je žiakom 6. ročníka základnej školy v Handlovej. Prvé tri dni bol v škole, potom vykázal nejaké ospravedlnené hodiny, v škole bol týždeň. V dňoch 10. a 11.9.2020 odišiel bez ospravedlnenia z posledných hodín. V dňoch 14.9.2020, 16. - 18.9.2020, ako aj 22. - 23.9.2020 v škole nebol. Výrazné výchovné problémy v školskom prostredí okrem záškoláctva, sa u neho neprejavujú. Mal.

P. počas pohovoru uviedol, že nechce byť umiestnený v zariadení a do školy už bude chodiť pravidelne (dňa 12.10.2020 telefonicky overené u navrhovateľky, že do školy neodišiel). Ďalej uviedol, že sa s maminou dohodli, že si ho zoberie k sebe. Radšej by išiel k nej ako do ústavu. Vzťah s náhradnou matkou má podľa neho dobrý, má ju rád, ale stávajú sa situácie, kedy mu škaredo nadáva, pričom on na ňu škaredo nereaguje. Priznal však, že je drzý, nerešpektuje ju, vôbec jej v domácnosti nepomáha a nechcelo sa mu chodiť do školy. Nepáči sa mu, že keď syn náhradnej matky L. niečo urobí, vždy je zle len na neho. Ďalej tvrdil, že domov chodí z otvoreného prostredia od pondelku načas, o 21.00 hodine je už doma. Fajčí. Uviedol, že on s bratom I. a kamarátom S. nekradne. Lieky, ktoré by mal užívať podľa pokynov pedopsychiatričky neužíva, pretože on ich ešte nechce a nebude. S ocinom už nie je v kontakte asi mesiac. Predtým domov telefonoval, teraz už nie. K mamine chodí iba jedenkrát alebo dvakrát do týždňa. Následne, ako bol informovaný, že súd môže rozhodnúť aj tak, že môže byť umiestnený v zariadení, sa najskôr vyjadril, že do zariadenia nepôjde. Po dlhšej intervencii s ním poukazujúc aj na skutočnosť, že u jeho matky sa zmení situácia tým, že sa jej narodí ďalšie dieťa a potrebuje sa zastabilizovať pripustil, že sa podrobí rozhodnutiu súdu, ale iba na krátky, nevyhnutný čas, po ktorom sa vráti do domácnosti matky. Počas pohovoru bol primerane oblečený, čistý. Komunikoval slušne.

12. V rodine matky maloletých bola vykonaná terénna sociálna práca dňa 5.10.2020 a 9.10.2020. Matka najskôr prejavila záujem starať sa o mal. P. osobne. Aj po tom, ako ju kolízny opatrovník oboznámil s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, trvala na tom, že by si mal. P. zobrala k sebe do domácnosti, pretože nechce, aby bol umiestnený v zariadení. S matkou bol vykonaný rozhovor, pri ktorom bolo poukázané na problémové správanie mal. P., na meniace sa pomery v jej domácnosti (narodenie štvrtého dieťaťa v mesiaci október 2020). Po tomto rozhovore matka už nemala takú istotu, či výchovne syna zvládne. Dodala, že v čase, kým k nim chodil na návštevu, bol k nej aj k jej manželovi slušný. Záverečné stanovisko matky napokon bolo, nech je maloletý umiestnený na krátky čas v zariadení, kde mu poskytnú odbornú pomoc, nastaví pravidlá a potom by si ho zobrala matka s manželom do ich domácnosti. Do ich starostlivosti si ho zoberú po narodení dieťaťa, keď sa zastabilizujú podmienky (aj bytové), pretože pre neho musia kúpiť posteľ. Matka obýva jednoizbový nájomný byt, ktorý je čiastočne zariadený jednoduchým typom nábytku. V čase šetrenia rodina nemala pre P. vytvorené podmienky, nemal by lôžko, kde by prespával. Interiér bol však uprataný a čistý.

13. Súd mal zo správy Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec zo dňa 30.11.2020 zistené, že mal. P. je v ich zariadení na základe Uznesenia tunajšieho súdu č.k. 6P/22/2020-41 zo dňa 13.10.2020. Ide o jeho opakovaný pobyt v ich zariadení, naposledy tam bol na základe výchovného opatrenia - odborná diagnostika v čase od 30.4.2020 do 30.6.2020. Na základe veľmi krátkej doby prvého pobytu, ktorá bola ovplyvnená aj situáciou s COVID-19, navrhovali, aby P. po skončení letných prázdnin pokračoval na základe neodkladného opatrenia - výchovného opatrenia v pobyte u nich aj v školskom roku 2020/2021. Maloletý je umiestnený v zariadení z dôvodu, že v rodine nemal a ani nemá stanovené žiadne pravidlá, výchova u maloletého nie je skoro žiadna. Na jeho výchovu mal negatívny vplyv biologický otec pred umiestnením do ÚVTOS a ÚVV, nakoľko jeho prístup k maloletému bol ochranársky a budoval v ňom neprimerané sebavedomie. P. nerešpektuje nikoho z rodiny, nepomáha v domácnosti. Čas trávi väčšinou s kamarátmi v otvorenom prostredí. Odmieťa si plniť školskú dochádzku, objavuje sa masívne záškoláctvo. V roku 2018 sa u neho prejavilo aj vyhrážanie spolužiakovi. Sám prejavil záujem byť umiestnený v zariadení, pričom dôvod svojho rozhodnutia nevedel vysvetliť. Objavuje sa nerešpektovanie autority dospelého. Osobnosť maloletého je vo vývine, bez závažnej patológie, prípadne je výrazné prežívanie napätia susp. v dôsledku nedostatočného spracovania a nevhodného vyjadrovania negatívnych pocitov /o.i. nespracovanie hnevu a smútku pri odchode matky/. Pocity sú potláčané, čo zvyšuje riziko impulzívneho správania a prispieva vo výraznej miere ku popisovaným problémom v správaní /v anamnéze exeternalizačná sympt./ Podľa subjektívneho vyjadrenia P. sa výchovné vedenie krstnej mamy aj starej mamy javí ako slabé. P. je v kontakte s rodinou. Umiestnenie maloletého v zariadení aktuálne naplňa svoj účel. P. si plní povinnú školskú dochádzku, zlepšuje si školské návyky, školský prospech a jeho správanie je korigované pravidlami zariadenia. Odporúčajú, aby pobyt v zariadení pokračoval a ukončil si tak desiaty rok školskej dochádzky.

14. Súd mal zistené, že nad maloletým P. a I. bol určený dohľad na jeden rok Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/26/2019 zo dňa 26.6.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.7.2019, pre výchovné problémy, ktoré sa u maloletých prejavili tým, že nerešpektovali pokyny náhradnej matky, zanedbávaním školskej dochádzky. Výchovné opatrenie u maloletých neplnilo svoj účel, u maloletého I. sa dokonca prejavila trestná činnosť, preto na základe Uznesenia Okresného súdu Prievidza č.k.

4P/22/2020 zo dňa 5.2.2020 bol maloletý I. zverený do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra pre mládež v Záhorskej Bystrici. Počas uvedeného pobytu v zariadení bol u maloletého realizovaný aj diagnostický proces, a to na základe Uznesenia Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/44/2020 zo dňa 27.2.2020 o uložení výchovného opatrenia - zabezpečenie odbornej diagnostiky do 6.5.2020. Súd mal zistené z diagnostického listu mladistvého z uvedeného zariadenia, že maloletý bol u nich umiestnený od 6.2.2020 do 6.5.2020 z dôvodu nerešpektovania autorít, záškoláctva a páchania trestnej činnosti. Adaptácia na prostredie prebiehala bez vážnejších problémov. Maloletý je simplexná osobnosť, intelektovo na úrovni rozhrania hraničného pásma a pásma ľahkej mentálnej zaostalosti, sociálne však pomerne zdatný v rovesníckej skupine. Silne emočne viazaný na rodinu, v ktorej sa vyskytuje anamnéza trestnej činnosti /otec, strýko vo výkone trestu/. Temperament dynamický, živý až hyperaktívny, viaže sa na negatívne dominantné vzory, vo vzťahu k dospelým sú prítomné opozičné a negativistické tendencie. Nálada prevažne pozitívna, pre prispôsobivý a ovplyvniteľný, sociabilný, pre každú srandu. V rovesníckom kolektíve rušivý, sám môže pôsobiť ako provokatér rozruchu. Niekedy v kolektíve plní úlohu šaša. Prognóza otázná v závislosti od výchovných vzorov v prirodzenom prostredí a spolupráce s poradenskými inštitúciami. Maloletý je presvedčený, že sa poučil a sľubuje nápravu najmä v oblasti trestnej činnosti, veľmi sa tešil domov. V prípade opakovania neprimeraného a nevhodného sociálneho fungovania odporúčajú umiestnenie do reedukačného centra s možnosťou ukončenia na povolanie.

15. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 8.12.2020 uviedol, že u maloletého I. došlo k novým skutočnostiam a to, že Okresná prokuratúra v Prievidzi dňa 7.8.2020 ich písomne upovedomila, že na obvineného I. podala na Okresnom súde Prievidza vo veci prečinu krádeže v spolupáchateľstve obžalobu. Počas šetrenia pomerov v rodine náhradnej matky zo dňa 5.10.2020 bolo zistené, že doposiaľ nechcela poukazovať na problémové správanie I. a P., lebo si myslela, že sa ich otec vráti z VTOS a svoje deti si zoberie do výchovy, keďže sa tak nestalo, nie je ochotná ďalej problémy u detí kryť, deti jej nepomáhajú v domácnosti, zdržiavajú sa väčšinou v otvorenom prostredí, vracajú sa okolo 23.00 až 03.00 hod. ráno. Pripustila, že občas I. narúbe drevo. Poukázala na to, že maloletí kradnú mobilné telefóny a hneď ich predajú. Maloletý I. sa počas intervencie vyjadril, že on nič zlé nerobí, jeho kamaráti sú D. B. a S. E.. Náhradná matka sa spontánne dostavila ku kolíznemu opatrovníkovi dňa 7.10.2020 s tým, že jej do domácnosti chodia ľudia, ktorí ju informujú, že maloletí kradnú. Náhradná matka uviedla, že ju nejaké „rómky“ chceli fyzicky napadnúť, pretože I. a P. im mali vykradnúť a vylámať šopu, chlapci sa k ničomu nepriznajú. Aj napriek opakovaným intervenciám s maloletým I. a s poukazom na absolvovaný diagnostický pobyt v zariadení sa u neho nepodarilo eliminovať protiprávne konanie. Dňa 30.11.2020 bolo úradu doručené písomné oznámenie z Mestskej polície Handlová, v ktorom príslušníci oznámili, že maloletý I. sa dňa 30.6.2020 spolu s kamarátom S. E. dopustili priestupku proti majetku tým, že odcudzili dva bicykle. Uznesením Obvodného oddelenia PZ v Handlovej č. ČVS:ORP-704/HA-2020 zo dňa 16.11.2020 bolo začaté trestné stíhanie vo veci porušovania domovej slobody. Prešetrením pomerov u matky maloletého kolízny opatrovník zistil, že naďalej obýva jednoizbový nájomný byt spolu s manželom, ktorý je zamestnaný, zabezpečuje starostlivosť štyrom maloletým deťom, posledné narodené koncom novembra 2020. Matka bola informovaná o prebiehajúcom konaní aj o tom, že u maloletého I. bude kolízny opatrovník žiadať zmenu návrhu a navrhnuť u neho ústavnú starostlivosť, matka vyjadrila nad tým ľútosť, ale uviedla, že nie si je istá, či by dokázala maloletého I. výchovne zvládnuť. Náhradná matka na pohovore dňa 9.12.2020 uviedla že podľa nej by bolo vhodné nad maloletým I. nariadiť ústavnú výchovu, nakoľko si myslí, že v otvorenom prostredí „robí zle“, má informácie od súrodencov maloletého, že kradne, odmietol povinné očkovanie u lekára, nezaevidoval sa na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, čím vytvára dlhy, nakoľko má ukončenú povinnú školskú dochádzku a odmieta sa ďalej vzdelávať, nerešpektuje pravidlá spoločnosti, nie je nikto, kto by vedel maloletého výchovne zvládnuť a zabezpečiť mu riadnu starostlivosť. Na základe uvedeného navrhol kolízny opatrovník umiestniť maloletého I. do reedukačného centra s možnosťou prípravy na povolanie a rodičov zaviazat' plnením vyživovacej povinnosti voči nemu v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na účet zariadenia.

16. Okresný súd Prievidza Uznesením zo dňa 11.12.2020 č.k. 6P/22/2020 začal konanie vo veci u mal. I. H. o nariadenie ústavnej starostlivosti.

17. Náhradná matka maloletých detí na pojednávaní dňa 11.12.2020 uviedla, že navrhuje, aby u mal. I. bola nariadená ústavná starostlivosť a nad mal. P. nariadené výchovné opatrenie z dôvodu, že starostlivosť o maloletých nezvládala. Pripája sa k správam kolízneho opatrovníka z dôvodu, že sú pravdivé. Do budúca je ochotná chlapcom zabezpečovať starostlivosť len v prípade, že sa zlepšia.

18. Otec maloletých na pojednávaní dňa 11.12.2020 uviedol, že s návrhom nesúhlasí, žiada, aby bola prítomná ich matka, k veci sa vyjadrila a zabezpečila opateru mal. I.. On je vo výkone trestu odňatia slobody od minulého roku, predtým pracoval v bani.

19. Prokurátor okresnej prokuratúry vo výpovedi uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie je zrejmé, že výchova mal. detí sa nevyvíja požadovaným smerom. Vzhľadom na osobnostné predpoklady a doterajšie výsledky uložených výchovných opatrení nad mal. P. navrhuje ho dočasne odňať z náhradnej osobnej starostlivosti I. T. a nariadiť pobyt v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov. Vo vzťahu k mal. I. sú vyčerpané všetky miernejšie výchovné opatrenia, ktoré mohli viesť k jeho náprave, jeho výchova je v súčasnosti napriek tomu vážne ohrozená a narušená, preto navrhuje nad ním nariadiť ústavnú starostlivosť a rodičov zaviazat' vyživovacou povinnosťou.

20. Podľa § 37 ods. 3 písm b/ Zákona od rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

21. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

22. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

23. Podľa § 62 ods. 3 cit. Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

24. Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že je potrebné v záujme maloletého P. nariadenie výchovného opatrenia na účely zabezpečenia odbornej pomoci, a to pobyt v zariadení v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Náhradná matka, ktorej bol mal. P. (spolu so svojimi súrodencami) zverený do náhradnej osobnej starostlivosti uviedla, že výchovu mal. P. nezvláda, jeho správanie negatívne ovplyvňuje aj ostatné deti, ktorým poskytuje starostlivosť. Mal. P. ju nerešpektuje, nepomáha v domácnosti, nechodí riadne do školy. Je voči nej drzý, dokonca sa s ňou (a jej manželom) začal púšťať do bitky. V prostredí, v ktorom mal. P. momentálne žije, nie je nikto, koho by maloletý rešpektoval a kto by ho výchovne usmernil a viedol k zodpovednému spôsobu života. Matka, ktorá prejavila záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletého, momentálne nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. P., keďže jej bytové podmienky nie sú prispôsobené jeho prítomnosti. Matke sa koncom roka 2020 narodilo štvrté dieťa. Uviedla, že po narodení dieťaťa si vezme mal. P. do svojej domácnosti. Otec je vo výkone väzby. Doterajšie výchovné opatrenia neplnili svoj účel. Súd v súlade s § 334 CSP zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/22/2020-41 zo dňa 13.10.2020.

25. Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že je potrebné v záujme maloletého I. nariadenie ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v zariadení v Reedukačnom centre, Hlohovec nakoľko sú vyčerpané všetky miernejšie výchovné opatrenia, ktoré mohli viesť k jeho náprave, jeho výchova je v súčasnosti napriek tomu vážne ohrozená a narušená. Náhradná matka doposiaľ nechcela poukazovať na problémové správanie I., lebo si myslela, že sa ich otec vráti z VTOS a svoje deti si zoberie do výchovy, keďže sa tak nestalo, nie je ochotná ďalej problémy u detí kryť, deti jej nepomáhajú v domácnosti, zdržiavajú sa väčšinou v otvorenom prostredí, vracajú sa okolo 23.00 až 03.00 hod. ráno.

Pripustila, že občas I. narúbe drevo. Poukázala na to, že maloletí kradnú mobilné telefóny a hneď ich predajú. Maloletý I. sa počas intervencie vyjadril, že on nič zlé nerobí, jeho kamaráti sú D. B. a S. E.. Náhradná matka uviedla, že jej do domácnosti chodia ľudia, ktorí ju informujú, že maloletí kradnú, nejaké „rómky“ ju chceli fyzicky napadnúť, pretože I. a P. im mali vykradnúť a vylámať šopu, chlapci sa k ničomu nepriznajú. Aj napriek opakovaným intervenciám s maloletým I. a s poukazom na absolvovaný diagnostický pobyt v zariadení sa u neho nepodarilo eliminovať protiprávne konanie. Dňa 30.11.2020 bolo úradu doručené písomné oznámenie z Mestskej polície Handlová, v ktorom príslušníci oznámili, že maloletý I. sa dňa 30.6.2020 spolu s kamarátom S. E. dopustili priestupku proti majetku tým, že odcudzili dva bicykle. Uznesením Obvodného oddelenia PZ v U. č. ČVS:ORP-XXX/HA-XXXX zo dňa 16.11.2020 bolo začaté trestné stíhanie vo veci porušovania domovej slobody. Matka maloletého naďalej obýva jednoizbový nájomný byt spolu s manželom, ktorý je zamestnaný, zabezpečuje starostlivosť štyrom maloletým deťom, posledné narodené koncom novembra 2020. Matka uviedla, že nie si je istá, či by dokázala maloletého I. výchovne zvládnuť. Náhradná matka uviedla, že podľa nej by bolo vhodné nad maloletým I. nariadiť ústavnú výchovu, nakoľko si myslí, že v otvorenom prostredí „robí zle“, má informácie od súrodencov maloletého, že kradne, odmietol povinné očkovanie u lekára, nezaevidoval sa na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, čím vytvára dlhy, nakoľko má ukončenú povinnú školskú dochádzku a odmieta sa ďalej vzdelávať, nerešpektuje pravidlá spoločnosti, nie je nikto kto by vedel maloletého výchovne zvládnuť a zabezpečiť mu riadnu starostlivosť. Zároveň súd rozhodol aj o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému, a to sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa na účet zariadenia v súlade s ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, vzhľadom na skutočnosť, že matka je poberateľka rodičovského príspevku a otec je momentálne v ÚVV Ilava.

26. Súd rozhodol o zmene uznesenia tunajšieho súdu č.k. 11P/8/2016-119 zo dňa 6.10.2016 ohľadom mal. P. H., avšak pri vyhotovovaní rozsudku súd dodatočne zistil, že došlo k chybe v písaní a správne výrok má znieť: „...týmto dochádza k zmene rozsudku č.k. 13P/50/2016 zo dňa 7.4.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.5.2017 v časti starostlivosti o mal I. H....“ čo súd napraví opravným uznesením.

27. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch vyhotoveniach, na Okresný súd v Prievidzi. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.